

ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN

IN BEELD

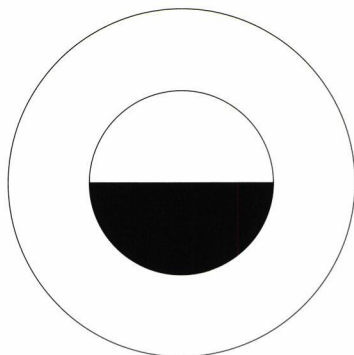
100 JAAR
AANDACHT
VOOR BETER
WERK

WORDT NIET UITGELEEND

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

IN BEELD

NIA

100 JAAR AANDACHT VOOR BETER WERK

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR

**ARBEIDS
OMSTANDIGHEDEN**

ILFORD

**INDUSTRIE
BOND FNV**

KLEUR GAMMA BV

ARTSET VAN LEER

Lunodruk
Grafisch bedrijf Lunodruk bv Houten

randstad uitzendbureau

VOEDINGSBOND FNV
Postbus 9750-3506 GT UTRECHT-030-738333

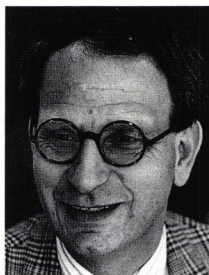
ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN IN BEELD

Een fotowedstrijd organiseren is een uitdagende bezigheid. Alle betrokkenen reageren enthousiast: de fotografen, de sponsors en de organisatoren. Zij allen zijn direct of indirect geconcentreerd op het vatten van 'het moment' dat overbrengt hoe aangenaam of juist hoe onaangenaam het soms is om te werken. Hoe iemand dat ervaart heeft veel te maken met de omstandigheden waaronder dat werk moet plaatsvinden. Omstandigheden die voor een belangrijk deel beïnvloed kunnen worden en voor een deel gelukkig al in positieve zin beïnvloed zijn. Want het is onmiskenbaar dat er rond de werksituatie veel verbeterd is: de fysieke arbeidsomstandigheden bijvoorbeeld geven gemiddeld gezien veel minder dan voorheen redenen tot klachten. Wat niet betekent dat ze geen aandacht meer behoeven: constante alertheid blijft geboden. Maar daarnaast steken nieuwe verschijnselen de kop op. Denk maar eens aan de toename van psychische problemen door het werk.

Deze fotowedstrijd, georganiseerd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van ons instituut, wordt naar mijn mening dan ook gehouden op een belangrijk moment in de geschiedenis van de arbeid. De gesignaleerde nieuwe problematiek vraagt juist op dit moment nadrukkelijk om een nieuwe aanpak. Een belangrijk deel van het benodigde instrumentarium daarvoor is al beschikbaar. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de instrumenten voor integrale funktieverbete-

ring. Mensen en bedrijven moeten er echter mee leren werken. Dat heeft tijd nodig en dat kost inspanning. De noodzaak is echter groot.

Essentieel bij die aanpak is het centraal stellen van de mens in de organisatie. Medewerkers kunnen niet langer uitsluitend beschouwd worden als middel om het economische doel te bereiken. Dat is een zienswijze die - dat is mijn vaste overtuiging - twee elkaar versterkende effecten teweegbrengt: een menswaardig bestaan binnen een gezond economisch systeem.

Dit overwegende beschouw ik deze NIA-fotowedstrijd als een momentopname. Het moment dat de gevestigde ideeën over de zorg voor arbeidsomstandigheden worden aangevuld met een aanpak die niet alleen voor de werknemer maar ook voor de werkgever positieve gevolgen kan hebben.

Ik wil tenslotte de juryleden en de sponsors van deze wedstrijd hartelijk danken voor de door hen verleende medewerking. Ook zij hebben er blijk van gegeven de zorg voor de kwaliteit van de arbeid hoog in het vaandel te dragen.

Prof. Dr. J.T. Allegro,
directeur NIA

Begin jaren dertig schat ik, ging de journalist - natuurlijk, ik ben ook een journalist - Brendan Gill werken bij het beroemde blad The New Yorker. Dat New Yorker-kantoor bestond uit lange kunstverlichte gangen en kleine kamertjes. Bijna iedereen die hij in die gangen tegenkwam zag er ziekig uit. Ze voelden zich ook ziek, zo bleek; ze hadden elke dag een kater.

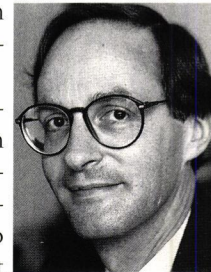

Het kostte Gill moeite genoeg om uit te vinden wat er aan de hand was, want zijn nieuwe collega's zeiden ook niks. Wat hij ontdekte was verschrikkelijk: een absoluut gebrek aan wat Gill camaraderie noemt. 'De gewoonte bij de New Yorker was dat elk onnodig woord vermeden werd, en als er iets gezegd moest worden, werd het zo zuur en zeikerig mogelijk gezegd.'

Journalistiek is een individueel vak. De beste journalisten die ik ken zitten in stoffige kamertjes, in de lucht van duizenden in diep lijden veraste sigaren of sigaretten, terwijl de door attente directeuren aangebrachte ventilatoren hoorbaar stuiptrekken. Bij de één staat het raam openen tast de vochtige kou zijn vingers en slijmvliezen aan; bij de ander parelt het vocht tussen de schouderbladen, omdat de materie weerbarstig is of de thermostaat op oneindig staat. Journalistiek is een romantisch, eenzaam vak; het gevecht tussen individu en toetsenbord, tussen zweet en jenever, en zo hoort het ook. Maar daarna moet het licht zijn in de gangen, een vrolijk fluiten en een zacht gezang. De werker moet weten dat er met open armen op hem gewacht wordt, voor omhelzing en op schouder slaan.

R. Ferdinandusse,
hoofdredacteur Vrij Nederland

Onder het begrip 'arbeidsomstandigheden' versta ik alle materiële en immateriële zaken waar mensen die in een organisatie werken mee te maken hebben. Het is de totale 'omgeving' waarin de mensen werken: Dus niet alleen de manier waarop een chef met haar of zijn medewerkers omgaat, maar ook, om maar eens iets te noemen, de kwaliteit van de kantine. Of het al dan niet aanwezig zijn van een crèche. Of de wijze waarop jubilea worden gevierd. Als die al worden gevierd. De kwaliteit van de arbeidsomstandigheden heeft grote invloed op de kansen van een organisatie om haar primaire doelstellingen te realiseren, namelijk te 'overleven'. Want hoe prettiger mensen zich op hun werkplek voelen, des te beter het bedrijf draait.

Het grote probleem hierbij is dat zowel het persoonlijk eigene van de werkers als hun plaats binnen een organisatie (door gezagsverhoudingen) doorgaans sterke verschillen. Het is een eerste verantwoordelijkheid van het management ervoor te zorgen dat binnen een organisatie door middel van de arbeidsomstandigheden zodanig met die verschillen wordt omgegaan, dat ze beheersbaar zijn en in grote lijnen algemeen worden geaccepteerd.

Het VNO is van mening dat werkgevers dienen te streven naar optimale arbeidsomstandigheden in de bedrijven, ook al omdat dit kan bijdragen tot een versterkte waardering voor plaats en functie van 'ondernemend Nederland' in de maatschappij.

Dr. A.H.G. Rinnooy Kan,
voorzitter VNO

Aangenomen dat je tenminste 81000 uur van je leven werkt (45 jaar lang 40 werkuren in 45 werkweken), is het duidelijk dat arbeidsomstandigheden net zo belangrijk zijn als de kwaliteit van het bed waarin je slaapt, iets dat je ook een groot deel van je leven doet. Elke werkdag van je leven heb je te maken met arbeidsomstandigheden.

Als fotograaf word je er zelfs met je neus opgedrukt: boven giftige dampen sta je uren te zwoegen in het donkerste en slechtst geventileerde kamertje van het huis, aan werk dat in het heldere zonlicht niet meer dan 1/125e seconde per foto vergt.

Fotograferen doe je in je eentje: geen ander kan bepalen wanneer je op het knopje moet drukken. En de opgewekte collegialiteit onder persfotografen kan op het moment dat "het" gebeurt, omslaan in een venijnig schouderwringen om vooraan te staan, of in een eerder-door-de-deurdringerij. Dat hoort er nu eenmaal bij, iedereen wil met die ene uitzonderlijke foto thuis komen. Dat zijn de arbeidsomstandigheden van de fotograaf.

Jutka Rona,
fotografe

Foto's over mensen in hun werk. Allerlei soorten werk. Het geeft een indruk van de arbeidsomstandigheden in deze tijd. Het vuile en zware werk dat nog steeds voorkomt, maar ook nieuwe problemen.

Het werk is in de afgelopen jaren ingrijpend gewijzigd. Beroepen verdwijnen, nieuwe ontstaan. De arbeidsproductiviteit is fors gestegen, nieuwe technologieën zijn ingevoerd en arbeidsorganisaties zijn vergaand gerationaliseerd.

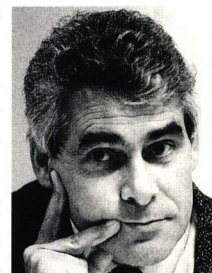
Het werk, de functies zijn mee veranderd. Sommige ongezonde arbeidsomstandigheden zijn verbeterd, andere zijn nieuw of erger geworden.

Daardoor komen mensen in de knel, ze proberen het vol te houden, maar op een gegeven moment knapt het lijntje en worden ze ziek. Dat gebeurt helaas nog veel te veel. Functie-eisen worden ook steeds zwaarder. Vergeten wordt dat werknemers niet uitsluitend bestaan tussen hun 16e en 35e jaar.

Wanneer we niet meer oog krijgen voor de capaciteiten van mensen en de omstandigheden waaronder zij moeten werken, zullen we het grote beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen en de spanningen op de arbeidsmarkt nooit kunnen oplossen. Daarvan probeert de FNV al een tijd werkgevers en politiek te overtuigen, helaas met nog onvoldoende resultaat. Op de hoogste arbeids-productiviteit en arbeidsmotivatie van Europa kunnen we pas trots zijn als werknemers ook gezond blijven en plezier in hun werk kunnen hebben. Het NIA met zijn schat aan ervaring moet ons werknemers en werkgevers daarbij helpen. Misschien dat we dan over een tijd kunnen zeggen dat werk niet ziek maakt.

Immers, gezond werk verzekert beter.

Johan Stekelenburg,
voorzitter FNV

Zuivelkaas inpakken
Chris Pennarts, Utrecht

Rode kool

Jurjen Drenth, Haastrecht

Stadsreiniging, Amsterdam

Rik Hoogewoud, Amsterdam

Stadsreiniging, Amsterdam

Rik Hoogewoud, Amsterdam

Zonder titel

H. Dikken, Leeuwarden

Verzorgingshuis
Ine van den Broek,

DE WINNENDE FOTO

100 JAAR AANDACHT VOOR BETER WERK

Zonder titel

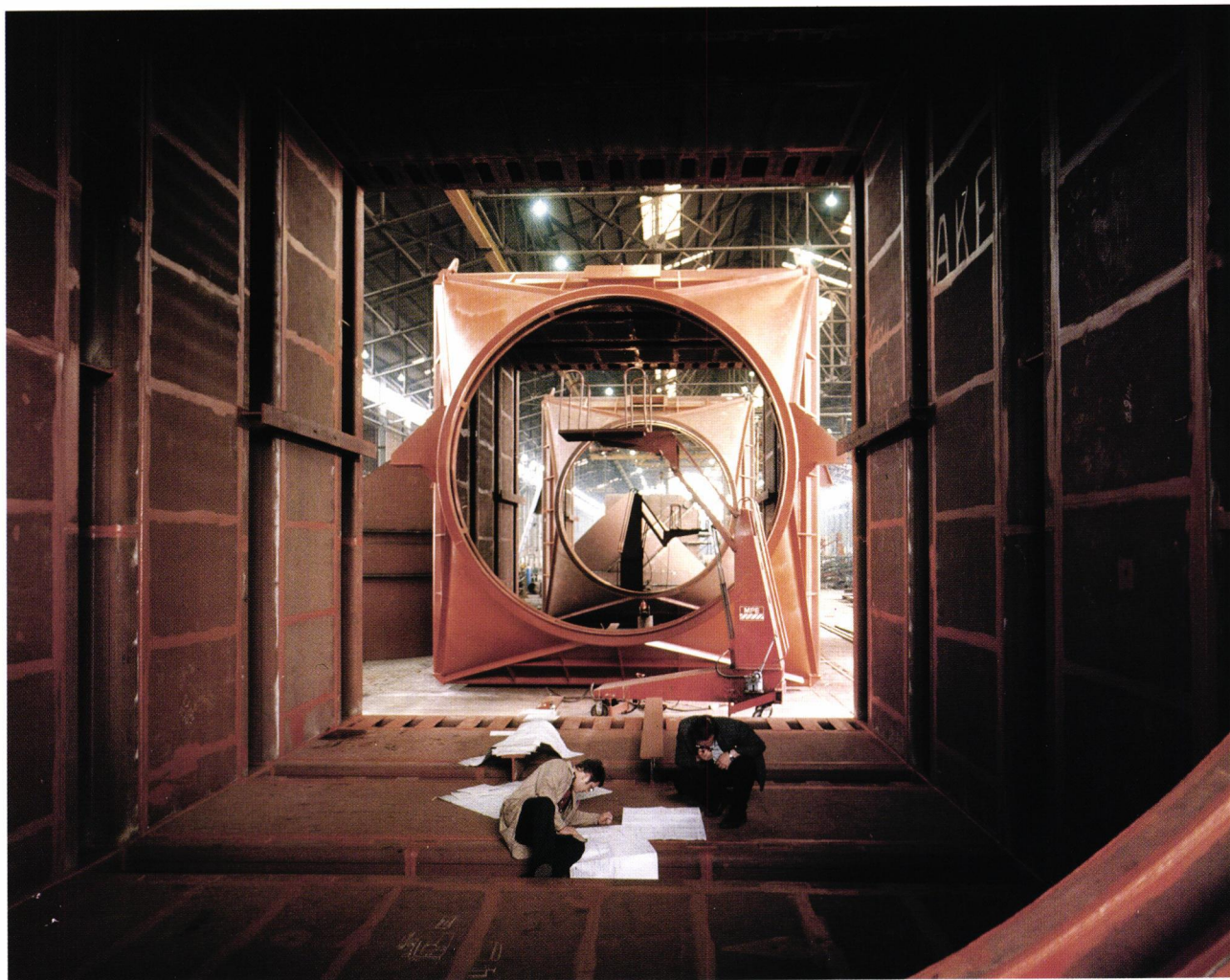
Ben Seelt, Oosterland

G E N O M I N E E R D

Zonder titel

Ben Seelt, Oosterland

100 JAAR AANDACHT VOOR BETER WERK

Turks confectieatelier, Amsterdam

Marice Boyer, Amsterdam

G E N O M I N E E R D

Reparatiewerf Sanders Niesten te Delfzijl
Sake Elzinga, Assen

100 JAAR AANDACHT VOOR BETER WERK

Booreiland

Andries de la Lande Cremer, Vleuten

189 100 JAAR
681 AANDACHT
1991 VOOR BETER
1661 WERK

NEDERLANDS INSTITUUT VOOR ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN NIA
Postbus 75665, 1070 AR Amsterdam